

Granskning av årsredovisning 2019

Lidköpings kommun

Christopher Hansson

Stefana Vasic

Revisionsrapport

Innehållsförteckning

Inledning	3
Iakttagelser och bedömningar	5
Bedömningar utifrån revisionsfrågor	10

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för perioden 2019-01-01 – 2019-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2019.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande revisionella bedömningar:

Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt innehåller upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Inga väsentliga avvikelser mot lag och god redovisningssed har noterats utöver det som anges bland tillämpande redovisningsprinciper.

År 2019 trädde en ny redovisningslag i kraft vilket bland annat medför nya krav på förvaltningsberättelsen. Struktur och informationsinnehåll är numera mer tydligt reglerat, exempelvis gällande att analysen skall utgå från koncernperspektivet. Lidköpings kommun bör fortsatt arbeta med att strukturera förvaltningsberättelsen i enlighet med den nya lagstiftningen och redovisningsrekommendationerna.

Kommunen lever inte upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans (-20,4 mnkr).

Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Vi bedömer att resultatet delvis är förenligt med de tre finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2019.

Vi bedömer att verksamhetens utfall är delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen i budget 2019 eftersom samtliga mål inte kan följas upp.

Styrelsen lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2019. Vi gör ingen annan bedömning än den som Kommunstyrelsen gör.

Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Inledning

Bakgrund

Revisorerna har enligt 12 kap. 1 § kommunallagen bland annat till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning.

Vidare ska revisorerna enligt 12 kap. 2 § kommunallagen bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenliga med de mål kommunfullmäktige beslutat. Revisorernas bedömningar ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Revisionsobjekt är kommunstyrelsen som är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed med utgångspunkt i utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting" från Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning och granskning av räkenskapsmaterial.

Vår granskning omfattar inte intern kontroll i system och rutiner som genererar underlag till den finansiella rapporteringen.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av kommunstyrelsen 2020-03-11 och fullmäktige som behandlar årsredovisningen 2020-03-30.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef och redovisningschef.

Iakttagelser och bedömningar

Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

I RKR:s rekommendation R15 Förvaltningsberättelse anges att förvaltningsberättelsen ska innehålla följande huvudrubriker:

- Översikt av verksamhetens utveckling
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Styrning och uppföljning av kommunalförbundets verksamhet
- God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- Balanskravsresultat
- Väsentliga personalförhållanden
- Förväntade utveckling

Rekommendationen gäller från och med räkenskapsåret 2020. Tidigare tillämpning uppmuntras. Det skall noteras att krav på ovanstående uppgifter finns i LKBR, som gäller från 2019 och det är aldrig förenligt med god redovisningssed att avvika från uttryckliga lagregler.

Iakttagelser

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen innehåller en översikt över utvecklingen av koncernen och kommunens verksamhet.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning (informationen avser både kommun och kommunal koncern). Vi noterar särskilt kommentarerna kring de höga investeringsnivåerna nu och eventuellt planerade. Analysen kan kompletteras med en bedömning av den långsiktiga bedömningen av soliditetsnivån i koncern och kommun, dvs en analys och bedömning om redovisade mått är tillräckliga i förhållande till beslutade och/eller planerade händelser framöver.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om händelser av väsentlig betydelse för kommunen som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut. Förvaltningsberättelsen innehåller även upplysning om kommunens förväntade utveckling. Avsnittet kring bolagens förväntade utveckling kan vidareutvecklas.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om väsentliga personalförhållanden samt sjukfrånvaron – dock inte för bolagen.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om andra förhållanden som är av betydelse för styrningen och uppföljningen av den kommunala verksamheten.

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av om målen och riktlinjerna för god ekonomisk hushållning har uppnåtts och följts. Resultatet av god ekonomisk hushållning

bedöms under avsnittet *god ekonomisk hushållning* i denna rapport. Uppföljning av målen för bolagen saknas dock.

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av kommunens ekonomiska ställning men inte koncernens.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar och resultatet med justering för förändring av resultatutjämningsreserven.

Driftredovisning

Årsredovisningen innehåller en driftredovisning i eget avsnitt. Det framgår hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställs för den löpande verksamheten. Analys sker endast av kommungemensamma poster med hänvisning till nämndernas redovisningar. Redovisningen sker brutto med specifikation över förändringar av nämndernas ramar under året i enlighet med god sed.

Investeringsredovisning

Årsredovisningen innehåller en investeringsredovisning i eget avsnitt. Investeringsredovisningen omfattar en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet. Informationen om fleråriga projekt finns (ursprunglig budget, budgetjusteringar samt prognos för färdigställande).

Bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Under året har RKR fastställt tre rekommendationer vilka formellt gäller från 2020 men tidigare tillämpning uppmuntras. Lagstiftningen, som gäller från 2019, anger dock nya krav vilka Lidköpings kommun gällande förvaltningsberättelsens struktur och innehåll bör vidareutveckla. Vi ser en positiv utveckling jämfört med tidigare år.

Kommunen lever inte upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2019. Balanskravsresultatet är -20,4 mnkr och föreslås inte att återställas i likhet med tidigare år.

God ekonomisk hushållning

laktagelser

Kommunfullmäktige har fastställt ett antal finansiella mål och verksamhetsmål inom ramen för sitt styrkort. Sammantaget innehåller styrkortet 58 indikatorer (bortfallet beror på att alla indikatorer inte följs upp årligen). Det har varit möjligt att rapportera måluppfyllnad för 42 av indikatorer. För strax över hälften av de 42 indikatorerna redovisas en positiv utveckling.

I styrkortet mäts tre indikatorer som speglar kommunens ekonomi utifrån olika perspektiv. Av årsredovisningen 2019 framgår att samtliga tre indikatorer uppnår det målvärde som satts för 2019. Resultatet överstiger målet om en procent av skatter och statsbidrag för en rullande treårsperiod, nämndernas sammantagna budgetföljksamhet

ligger under en procent i avvikelse mot budget och kommunens skattekraft ligger över målnivån. De bedöms att budgetföljsamheten på kommunnivå är god men att det finns stora avvikelser inom enskilda nämnder.

I årsredovisningen görs bedömningen att Lidköpings kommun lever upp till begreppet god ekonomisk hushållning.

Bedömning

Vi bedömer att utfallet är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning (för de indikatorer som följs upp). Kommunens tre finansiella mål uppnås för 2019. Av de verksamhetsmål som kan mätas visar övervägande del en positiv utveckling. Vi bedömer att verksamhetens utfall är delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen i budget 2019 eftersom samtliga mål inte kan följas upp.

Styrelsen lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2019. Vi gör ingen annan bedömning än kommunstyrelsen avseende måluppfyllelsen.

Ny styrmodell med färre mål gäller från 2020 till år 2023.

Rättvisande räkenskaper

laktagelser

Resultaträkning

Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR och omfattar i allt väsentligt erforderliga noter.

Vid granskningen av resultaträkningen för kommunen har följande väsentliga avvikelser noterats:

- Från 1 januari år 2019 gäller lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Med anledning av detta tog RKR fram en ny rekommendation för intäkter, rekommendation R2, som ersatte tidigare rekommendation, RKR 18. I juni år 2019 tog RKR beslut om att RKR 18 kan tillämpas om så önskas gällande gatukostnadsersättningar, exploateringsbidrag och liknande ersättningar. Lidköpings kommun har valt att fortsatt tillämpa RKR 18. Resultatpåverkan vid övergång till RKR R2 kan ännu inte bedömas.
- Omvärderingen av noterade värdepapper har skett (värdering till marknadsvärde) vilket påverkar årets resultat med ca 394 mkr.
- Intäkter från försäljning tomtmark påverkar årets resultat positivt med 12,3 mkr (17,9 mkr). Realisationsvinsterna uppgår till 8 mkr (2,2 mkr).
- Försäljning av finansiella omsättningstillgångar har skett för 48,1 mkr (86,8 mkr).

Balansräkning

Balansräkningen är uppställd enligt LKBR och omfattar i allt väsentligt erforderliga noter. Följande iakttagelser bedöms som väsentliga från vår granskning av balansräkningen:

- Under året har justering av bokfört värde på finansiella placeringar skett till följd av övergången till LKBR. Detta påverkar bokfört värde med ca 394 mnkr.
- Indexering av avsättning för framtida utbyggnation av E20 har skett med index per november månad. Om index per december nyttjats hade kommunens resultat varit 2,6 mnkr högre.
- Upplösning av avsättningar till statlig infrastruktur har skett med ca 44,7 mnkr (R44 samt konstsnöanläggning).
- I balansräkningen redovisas tomter med anskaffningsvärde om 24,8 mnkr. Av dessa utgör utrednings-, konsult- och planhandläggningskostnader ca 6,7 mnkr. Det bör prövas om dessa utgifter är hänförliga till den mark som skall avyttras alternativt är hänförliga till planering och byggnation av tillgångar som skall kvarstå i kommunens ägo.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är uppställd enligt gällande rekommendation.

Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaperna är uppställda jämte kommunens räkenskaper och omfattar erforderliga noter. Jämförelse har gjorts med närmast föregående räkenskapsår. Uppställningen följer i allt väsentligt god redovisningssed.

Konsolideringen innefattar samtliga de företag som enligt kraven i RKR:s R16 Sammanställd redovisning ska ingå. Eliminering av koncerninterna poster har i allt väsentligt utförts.

Redovisningsprinciper

Från 1 januari år 2019 gäller lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Med anledning av detta tog RKR fram en ny rekommendation för intäkter, rekommendation R2, som ersatte tidigare rekommendation, RKR 18. I juni år 2019 tog RKR beslut om att RKR 18 kan tillämpas om så önskas gällande gatukostnadsersättningar, exploateringsbidrag och liknande ersättningar. Lidköpings kommun har valt att fortsatt tillämpa RKR 18 vilket betyder att anpassningar behöver ske under 2020 (tex gällande erhållit investeringsbidrag till Sparbanken Lidköpings Arena).

Enligt 9 kap. 5 § LKBR ska en upplysning lämnas om vilka särredovisningar som upprättats under räkenskapsåret till följd av bestämmelser i lag eller annan författning redovisas. Särskilda hänvisningar lämnas i årsredovisningen.

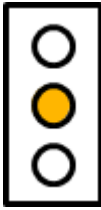
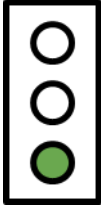
Upplysning om tillämpade redovisningsprinciper lämnas som not i årsredovisningen. Upplysning lämnas om avvikelser från de grundläggande redovisningsprinciperna.

Bedömning

Vi bedömer att räkenskaperna är rättvisande. Inga väsentliga avvikelser har noterats. Följande avvikelser från god redovisningssed har noterats:

- Leasing och hyreskontrakt redovisas inte enligt RKR R5 (upplösning om detta lämnas).
- Fullständig information om säkringsredovisning (räntesäkring samt säkring av elpris) enligt RKR R8 lämnas inte.
- Fullständiga upplysningar enligt RKR R 14 gällande drift- och investeringsredovisningen lämnas inte (rekommendationen gäller från 2020).
- Detaljplanekostnader redovisas inte som driftskostnad vilket strider mot god redovisningssed.
- Uppgift om hur underskottet enligt balanskravet kommer återställas anges ej tydligt (11 kap. 11 § LKBR och RKR R15).

Bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Kommentar	
Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?	Uppfyllt Förvaltningsberättelsens innehåll och struktur följer i allt väsentligt lag och god redovisningssed.	
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?	Delvis uppfyllt Samtliga mål kan inte följas upp och bedömas.	
Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?	Uppfyllt Inga väsentliga avvikelser har noterats.	

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen:

- Fortsätta att anpassa förvaltningsberättelsens struktur och informationsinnehåll i enlighet med god redovisningssed.

2020-03-17

Fredrik Carlsson

Christopher Hansson

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Lidköpings kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 10 december 2019. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.